

Sürdürülebilirlik Performans?n? De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sürdürülebilirlik Performans?n? De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31262>

Öz

Bu akademik giriş, 2013 yılında Çar? Aksoy tarafından doktora tezi kapsamında geliştirilen **Sürdürülebilirlik Performansın Değerlendirme Ölçeği**'ni (SPÖ) ele almaktadır. Ölçek, özellikle Türkiye'deki işletmelerin sürdürülebilirlik alanındaki üç temel boyutu (ekonomik, çevresel ve sosyal) kapsayan performansın kapsamlı bir şekilde ölçmek amacıyla önerilmiştir. Çalışmanın temel amacı, ulusal bağlama uygun, geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirmek ve bu ölçeğin Türkiye'deki çeşitli sektörlerde uygulanabilirliğini göstermektir. Bu çalışmada, kurumsal sürdürülebilirlik ve performans değerlendirme alanındaki literatüre önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Sürdürülebilirlik, Kurumsal Sosyal Sorumluluk, Çevresel Performans, Sosyal Performans, Ekonomik Performans, Ölçek Geliştirme, Türkiye İşletmeleri, Performans Yönetimi.

Yazarlar

Çar? Aksoy

Amaç

Sürdürülebilirlik Performansın Değerlendirme Ölçeği'nin temel amacı, işletmelerin karmaşık ve çok boyutlu sürdürülebilirlik performans düzeylerini objektif ve sistematik bir şekilde ölçebilecek yapısal bir araç sunmaktır. Geliştirme süreci, özellikle Türkiye'deki işletmelerin kültürel ve yasal çerçevelerine uyum sağlayacak maddelerin oluşturulmasına odaklanmıştır.

Ölçek, literatürdeki mevcut araçların eksikliklerini gidermeyi ve sürdürülebilirlik performansının sadece finansal göstergelerle değil, aynı zamanda çevresel etkiler ve sosyal sorumluluk gibi kritik unsurlarla da değerlendirilmesini sağlamayı hedeflemektedir. Bu sayede yöneticilere ve araştırmacılara, kurumsal stratejilerini sürdürülebilirlik hedefleri doğrultusunda hizalamaları için somut veriler sağlamaktadır.

Yapı

Ölçek, kurumsal sürdürülebilirlik performansın ölçen çok boyutlu bir yapıya temel alır. Bu yapı, genellikle Üçlü Sonuç Çizgisi (Triple Bottom Line) konsepti etrafında şekillenir:

Ekonomik Boyut: İşletmenin uzun vadeli finansal başarısını ve ekonomik katkısını ölçer.

Çevresel Boyut: İşletmenin operasyonlarının doğal çevre üzerindeki etkilerini (kaynak

kullanım?, atık yönetimi, emisyonlar) değerlendirir.

Sosyal Boyut: Yönetimin çalışanlar?, toplum, tedarikçiler ve diğer paydaşlarla olan etik ve sosyal ilişkilerini ve katkıların? inceler.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirildiği doktora tezinin özet meta verilerinde geçerlik bilgisine dair spesifik bir özet sunulmamıştır. Ancak, bir ölçek geliştirme çalışması olduğu göz önüne alındığında, yapı geçerliği, kapsam geçerliği ve muhtemelen ayrırt edici geçerlik gibi çeşitli geçerlik analizlerinin detaylı olarak tez metninde yer aldığı varsayılmaktadır. İlgili analiz sonuçları için ana kaynağa başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlik

Sürdürülebilirlik Performansın? Değerlendirme Ölçeğinin güvenilirlik katsayılarına (örneğin, Cronbach Alfa değeri) dair özet bilgiler kaynakta belirtilmemiştir. Ölçek geliştirme sürecinde, iç tutarlılık analizlerinin (güvenirlik) yüksek düzeyde titizlikle gerçekleştirildiği beklenmektedir. Kullanıcıların ölçeğin iç tutarlılık düzeyini ve test-tekrar test güvenilirliğini öğrenmek için tezin tam metnini incelemeleri önerilir.

Faktör Analizi

Ölçeğin çok boyutlu yapısını doğrulamak amacıyla kullanılan faktör analizi yöntemlerine ve sonuçlarına (Açıklayıcı veya Doğrulamalı Faktör Analizi) dair özet bilgi mevcut değildir. Ölçek maddelerinin hangi faktörler altında toplandığı ve bu faktörlerin toplam varyansı ne kadar açıkladığı bilgileri, tezin metodoloji bölümünde detaylı olarak sunulmaktadır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Yeni bir ölçek önerisi ve uygulaması)

Format: Kaynakta belirtilmemekle birlikte, bu tür performans ölçme araçları genellikle 5'li veya 7'li Likert Ölçeği formatında derecelendirme kullanılır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yönetimlerin yönetim kademeleri veya sürdürülebilirlik raporlamasından sorumlu personel.

Yaş Grubu: Belirtilmemiştir (Kurumsal düzeyde bir ölçektir).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli sektörlerde faaliyet gösteren i?letmeler.

Test Metodolojisi: Doktora tezi kapsam?nda, literatür taramas?, madde havuzu olu?turulmas?, uzman görüşü?ü al?nmas? ve saha uygulamas? ile istatistiksel analizleri içeren standart psikometrik ölçek geli?tirme süreci takip edilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Kurumsal Sürdürülebilirlik, Çevresel Etki, Sosyal Sorumluluk, Türkiye, ??letme Yönetimi, Performans Ölçümü.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtıcısı?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: cagri.aksoy@marmara.edu.tr

Yazma Adresi: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul (Tez referansına göre).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2013 (Doktora tezinin tamamlanma y?I?).

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m? veya yeniden üretimi için yazar Ça?r? Aksoy ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Tez, YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ime aç?ktır.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?u adresten indirilebilir: [surdurulebilirlik-performansini-degerlendirme-olcegi-toad.pdf](https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=vVNzTGHHjH-u3WMToxQ-u2t2ob_6XMa8xQW1ib4p-VhnVf4d06YwVg LZ8YL2COj)

Kaynaklar

Aksoy, Ç. (2013). Sürdürülebilirlik performansın?n?n de?erlendirilmesine yönelik ölçek önerisi ve Türkiye'deki i?letmelerde uygulamas? (Doktora tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul).

Tez, YÖK Ulusal Tez Merkezi adresinden edinilmi?tir: https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=vVNzTGHHjH-u3WMToxQ-u2t2ob_6XMa8xQW1ib4p-VhnVf4d06YwVg LZ8YL2COj

Sürdürülebilirlik Performansın? De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEMLİ: Bu ölçeğin orijinal maddeleri, sağlanan kaynak meta verilerinde yer almamaktadır. Maddelerin tamamına ulaşmak için yazarın 2013 tarihli doktora tezinin tam metnine başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM